

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 22/2021 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió virtual online de data 1 de desembre de 2021 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 22/2021

ASSUMPTE: Amb data 26 de setembre de 2021, la Sra. A.L., Presidenta de l'Assemblea per una Escola Bilingüe de Catalunya (AEB) envia al Consell de la Informació de Catalunya una queixa referida a la possible vulneració dels principis 3 i 12 del Codi deontològic de la professió periodística. La seva queixa és en relació a l'entrevista emesa al programa Els Matins, el dia 8 de setembre, amb la Sra. Gemma Geis, Consellera de Universitats i Investigació. Durant l'entrevista la Sra. Geis va qualificar de "feixista" l'Assemblea per una Escola Bilingüe de Catalunya (AEB). El tema tractat a l'entrevista era en relació a, tal i com ho indica l'autora de la queixa, la decisió del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC), a petició de l'AEB, de suspendre les instruccions del Consell Interuniversitari de Catalunya sobre l'idioma de realització de les proves d'accés a la Universitat, establint que és obligatori oferir als alumnes la possibilitat de realitzar l'examen a qualsevol de les llengües oficials de la nostra comunitat sense donar preferència a una sobre les altres.

ANTECEDENTS

D'acord amb el que expressa la Sra. A.L. en la seva queixa, es considera que la redacció del programa Els Matins li va negar la possibilitat d'exercir el dret de rèplica per demanar la rectificació a la Sra. Geis, tal com es recull al punt 1.1.3.1.5. de la Guia Editorial del Llibre d'Estil de la CCMA. Aquest punt explica el següent:

“Actuem amb imparcialitat, neutralitat i respecte pel pluralisme. En un conflicte, mantenim l'equilibri raonable a l'hora de donar presència a les parts, sense reduir la informació a la simple cessió acrítica d'espai a aquestes parts. No prenem partit, contextualitzem les notícies i oferim elements de judici a la ciutadania”.

Així mateix, l'autora fa referència a la seva queixa al punt 1.1.2.6.3, del mateix Llibre d'Estil de la CCMA, en què es garanteix el dret de rèplica:

“Oferim el dret de rèplica a les persones físiques o jurídiques que sol·licitin exercir-lo en els casos en què s'entengui que no aplicar-lo impediria oferir una informació plural i veraç. La decisió de concedir-lo correspon a la direcció de cada mitjà.”

D'acord amb l'autora de la queixa, els fets ocorreguts vulneren els següents criteris del codi:

Criteri 3. Rectificar les informacions incorrectes

Criteri 12. Respectar la dignitat de les persones i la seva integritat física i moral

AL.LEGACIONS

Com a resposta a la queixa presentada, la Responsable de Relacions Institucionals de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, Vanessa Farré, respon amb data de 10 de novembre. Com arguments per defensar la seva postura, indica:

“Cal fer notar que les expressions, a les que fa l'al·lusió en el seu escrit la queixant, fetes en una entrevista en rigorós directe, no són expressions manifestades per cap professional de la CCMA SA. De fet, la pròpia entrevistadora en la seva reacció denota clarament que es distancia d'aquestes manifestacions de la convidada. No estem doncs, davant d'una informació donada per la professional o per la cadena, sinó en una mera opinió de l'entrevistada.”

Pel que fa al dret de rèplica, Farré indica el següent:

“És necessari exposar que el dret a rèplica és una garantia de la veracitat informativa que ha de presidir l'activitat professional dels periodistes en coherència amb l'exigència del dret a comunicar o rebre informació veraç per qualsevol mitjà de difusió (art. 20.1 Constitució Espanyola). És a dir, el dret a rèplica és una limitació al dret d'informació. I en el cas que ens ocupa, reiterar, que no estem davant d'una informació donada per un professional de la cadena o per la cadena, sinó que estem en l'àmbit de l'opinió d'un tercer en un programa que es realitza en directe. En conseqüència, seria de dubtosa aplicació el dret a rèplica que, a més, entraria en directa col·lisió amb el dret fonamental de la llibertat d'expressió. No obstant això, en un sentit de pluralisme i responsabilitat, la Sra. L. ha estat convidada al programa “Els Matins” de TV3 el dia 7 de desembre.”

I en referència al criteri 12, afegeix:

“Pel que fa al Criteri 12 del Codi Deontològic constatar que tal com es veu a l'entrevista, l'entrevistadora en cap cas realitza expressions discriminatòries o vexatòries en relació l'entitat que representa la Sra. L..”

PONÈNCIA

D'acord amb el que indiquen els criteris 3 i 12 del codi deontològic, es considera necessari que es tinguin en compte les següents qüestions:

Criteri 3. Rectificar les informacions incorrectes. L'obligació d'esmenar tant les informacions com les interpretacions resultants que s'hagin demostrat falses o errònies comporta fer-ho amb promptitud i amb el tractament i l'extensió proporcionats. Així mateix, els mitjans han d'atendre el dret de rèplica quan aquest sigui sol·licitat en termes raonables.

Criteri 12. Respectar la dignitat de les persones i la seva integritat física i moral. No es pot discriminar cap persona a causa de la seva condició sexual, discapacitat física o mental, creences, origen ètnic, nacionalitat i extracció social. Així mateix, cal evitar expressions vexatòries que puguin incitar a l'odi i a l'ús de la violència. Els

periodistes han de ser especialment sensibles amb la diversitat i actuar amb sentit de justícia i respecte a les persones i els grups afectats

Tenint en compte que les opinions emeses al programa Els matins no provenen de cap professional vinculat a la CCMA, sinó de l'entrevistada que havia estat convidada a participar al programa del 8 de setembre, la Sra. Geis, es considera que el criteri 12, que fa referència a Respectar la dignitat de les persones i la seva integritat física i moral no és vulnerat per cap periodista. En aquest sentit, es considera que l'actitud de la presentadora del programa va ser respectuosa amb l'entitat al·ludida, ja que es va mantenir al marge de les opinions emeses per la Consellera de Universitats i Investigació.

Pel que fa al Criteri 3, relacionat amb la necessitat d'atendre el dret de rèplica, no es considera que el programa hauria d'haver donat el dret de rèplica en directe a L., després de la intervenció de la Consellera, però sí haver-li donat la possibilitat de respondre a la intervenció de Geis amb més immediatesa del que ho ha fet. Si bé les declaracions de la consellera succeeixen el 8 de setembre, el programa dona la possibilitat de participar al programa a l'autora de la queixa el 7 de desembre, és a dir, gairebé tres mesos després. Es considera que aquest temps és excessiu i la resposta que L. pugui donar arriba en un context diferent del que va originar la queixa.

Per tot això, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

ACORD

Analitzades les informacions objecte de la queixa presentada per la Sra. A.L., es considera que el programa Els Matins ha vulnerat el criteri 3, que fa referència al dret de rèplica, però no el criteri 12, vinculat a la necessitat de respectar la dignitat de les persones i la seva integritat física i moral.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 1 de desembre de 2021. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General